

הזמן אוזל: חזית היס האדום מאיימת על ישראל

30.07.2024 | סופי קובזנצב | written by

מאז פרצה מלחמת "חרבות ברזל", נתונה ישראל למלחמה רב-זירתית, כאשר תשומת הלב העיקרית, הן הביטחונית והן המדינית, נתונה לזירות בעזה ובלבנון. במקביל, גובר האיום מדרום באמצעות מתקפות טילים וכטב"מים של החות'ים על ישראל, כולל תקיפת ספינות סחר בים סוף. המתקפה האחרונה על תל אביב באמצעות כטב"ם מדגישה את התעוזה ההולכת וגוברת של החות'ים ואיראן, וכישלון ביצירת הרתעה מצד ישראל וארה"ב באזור. כמו כן, מעורבות איראן ורוסיה באפריקה ובאזור היס האדום משנה את המציאות הגיאוגרפית באזור, במיוחד נוכחותן בסודאן ופתיחת נמל רוסי לחופי היס האדום וכן סיוע אפשרי לחות'ים באמל"ח על ידי רוסיה.

בשנים האחרונות, גוברת השפעתה של רוסיה באפריקה כחלק מהרחבת השפעתה באזורים אסטרטגיים ברחבי העולם, לרבות באזורים בהם נוצר וואקום או פוחתת השפעת המערב. כך, בתקופה האחרונה, מגבירה רוסיה את תמיכתה בצבא סודאן ה-SAF שמצוי במלחמה פנימית עקובה מדם. בתמורה לסיוע הצבאי קיבלה רוסיה היתר להקמת נמל ימי בפורט סודאן, מה שמעניק לה נוכחות אסטרטגית בנתיב סחר עולמי משמעותי. במקביל, טהרן אשר מסייעת אף היא לצבא סודאן באמצעות אמל"ח וכטב"מים, מוצאת את דרכה לסודאן וליס האדום, אזור בעל חשיבות גיאוגרפית רבה בשל היותו צומת מסחר עולמי חשוב ונתיב תעבורת נפט משמעותי. מאז ומתמיד שאפה איראן לנוכחות בים סוף כדי להרחיב את השפעתה השיעית באזור ובעולם.

כך מוצאות עצמן, שתי המדינות, רוסיה ואיראן, מאוחדות באינטרסים שלהן בסודאן ומסייעות לצבא סודאן במלחמותיו. בנוסף, בעקבות מתקפת הכטב"ם האחרונה על תל אביב, נראה כי רוסיה צפויה להגביר את השפעתה באזור באמצעות סיוע בחימוש לחות'ים. המשמעות היא שהנוכחות והפעולות של ארה"ב בים האדום וכנגד החות'ים אינן אפקטיביות ואינן מרתיעות. עבור ישראל ובעלות בריתה במערב, איחוד הכוחות של רוסיה ואיראן יהווה איום אסטרטגי מדרום ויגביל את חופש הפעולה שלהן באזור. ישראל צריכה ללמוד ממקרה 'רוסיה בסוריה', שבה העניקה רוסיה מטריית הגנה למשטר הסורי. תרחיש דומה עלול לקרות בים האדום עם הנוכחות הרוסית בסודאן והסיוע לחות'ים. עם זאת, יש להניח כי רוסיה תעדיף כי כוחה של טהרן יהיה מוגבל באזור וזאת על מנת להבטיח את עליונות השפעתה.

על ישראל ובעלות בריתה לגבש תכנית אסטרטגית במהירות כדי להבטיח עליונות צבאית ואסטרטגית על ציר איראן-רוסיה באזור. ראשית, יש לפעול במישור המדיני ולהחזיר את שיתוף הפעולה עם מדינות מרכז ומזרח אפריקה שנזנחו. נוכחותן הגוברת של איראן ורוסיה במדינות

אלה נובעת מיציאתן של מדינות מערביות מאזורים אלו והפסקת השת"פ המדיני והכלכלי עמן. חידוש היחסים המדיניים והכלכליים עם מדינות אלה, ובמיוחד סודאן, יקטין את השפעתן של איראן ורוסיה.

שנית, במישור הצבאי- אסטרטגי. ישראל צריכה לפעול לקואליציה אזורית בעלת נוכחות צבאית- ימית באזור הים האדום ובשיתוך עם מדינות האזור, לרבות ² איחוד האמירויות ובחריין. כמו כן, לשקול פעולות צבאיות שיגבו מחיר אסטרטגי מהחות'ים ומאיראן באזור, בגיבוי בעלות בריתה ממערב, כדי לייצר הרתעה באזור ולמנוע התבססות איראנית בסודאן. פעולות צבאיות באזור עשויות לאיים גם על רוסיה, אשר תעדיף לשמר את נוכחותה ואת הנמל הימי שלה בסודאן. כך ניתן יהיה לייצר מנופי לחץ על רוסיה למניעת התבססות איראנית בסודאן, בדומה לנעשה בסוריה כיום.

מאז פרצה מלחמת "חרבות ברזל", נתונה ישראל למלחמה רב-זירתית, כאשר תשומת הלב העיקרית, הן הביטחונית והן המדינית, נתונה לזירות בעזה ובלבנון. במקביל, גובר האיום מדרום באמצעות מתקפות טילים וכטב"מים של החות'ים על ישראל, כולל תקיפת ספינות סחר בים סוף. המתקפה האחרונה על תל אביב באמצעות כטב"ם מדגישה את התעוזה ההולכת וגוברת של החות'ים ואיראן, וכישלון ביצירת הרתעה מצד ישראל וארה"ב באזור. כמו כן, מעורבות איראן ורוסיה באפריקה ובאזור הים האדום משנה את המציאות הגיאוגרפית באזור, במיוחד נוכחותן בסודאן ופתיחת נמל רוסי לחופי הים האדום וכן סיוע אפשרי לחות'ים באמל"ח על ידי רוסיה.

בשנים האחרונות, גוברת השפעתה של רוסיה באפריקה כחלק מהרחבת השפעתה באזורים אסטרטגיים ברחבי העולם, לרבות באזורים בהם נוצר וואקום או פוחתת השפעת המערב. כך, בתקופה האחרונה, מגבירה רוסיה את תמיכתה בצבא סודאן ה-SAF שמצוי במלחמה פנימית עקובה מדם. בתמורה לסיוע הצבאי קיבלה רוסיה היתר להקמת נמל ימי בפורט סודאן, מה שמעניק לה נוכחות אסטרטגית בנתיב סחר עולמי משמעותי. במקביל, טהרן אשר מסייעת אף היא לצבא סודאן באמצעות אמל"ח וכטב"מים, מוצאת את דרכה לסודאן וליים האדום, אזור בעל חשיבות גיאוגרפית רבה בשל היותו צומת מסחר עולמי חשוב ונתיב תעבורת נפט משמעותי. מאז ומתמיד שאפה איראן לנוכחות בים סוף כדי להרחיב את השפעתה השיעית באזור ובעולם.

כך מוצאות עצמן, שתי המדינות, רוסיה ואיראן, מאוחדות באינטרסים שלהן בסודאן ומסייעות לצבא סודאן במלחמותיו. בנוסף, בעקבות מתקפת הכטב"ם האחרונה על תל אביב, נראה כי רוסיה צפויה להגביר את השפעתה באזור באמצעות סיוע בחימוש לחות'ים. המשמעות היא שהנוכחות והפעולות של ארה"ב בים האדום וכנגד החות'ים אינן אפקטיביות ואינן מרתיעות. עבור ישראל ובעלות בריתה במערב, איחוד הכוחות של רוסיה ואיראן יהווה איום אסטרטגי מדרום ויגביל את חופש הפעולה שלהן באזור. ישראל צריכה ללמוד ממקרה 'רוסיה בסוריה', שבה העניקה רוסיה מטריית הגנה למשטר הסורי. תרחיש דומה עלול לקרות בים האדום עם

הנוכחות הרוסית בסודאן והסיוע לחות'ים. עם זאת, יש להניח כי רוסיה תעדיף כי כוחה של טהרן יהיה מוגבל באזור וזאת על מנת להבטיח את עליונות השפעתה.

על ישראל ובעלות בריתה לגבש תכנית אסטרטגית במהירות כדי להבטיח עליונות צבאית ואסטרטגית על ציר איראן-רוסיה באזור. ראשית, יש לפעול במישור המדיני ולהחזיר את שיתוף הפעולה עם מדינות מרכז ומזרח אפריקה שנזנחו. נוכחותן הגוברת של איראן ורוסיה במדינות אלה נובעת מיציאתן של מדינות מערביות מאזורים אלו והפסקת השת"פ המדיני והכלכלי עמן. חידוש היחסים המדיניים והכלכליים עם מדינות אלה, ובמיוחד סודאן, יקטין את השפעתן של איראן ורוסיה.

שנית, במישור הצבאי- אסטרטגי. ישראל צריכה לפעול לקואליציה אזורית בעלת נוכחות צבאית- ימית באזור הים האדום ובשיתוף עם מדינות האזור, לרבות ² איחוד האמירויות ובחריין. כמו כן, לשקול פעולות צבאיות שיגבו מחיר אסטרטגי מהחות'ים ומאיראן באזור, בגיבוי בעלות בריתה ממערב, כדי לייצר הרתעה באזור ולמנוע התבססות איראנית בסודאן. פעולות צבאיות באזור עשויות לאיים גם על רוסיה, אשר תעדיף לשמר את נוכחותה ואת הנמל הימי שלה בסודאן. כך ניתן יהיה לייצר מנופי לחץ על רוסיה למניעת התבססות איראנית בסודאן, בדומה לנעשה בסוריה כיום.

לבסוף, יש לפעול מול ארה"ב להחזרת החות'ים לרשימת ארגוני הטרור העולמיים, מה שיאפשר פעולות התקפיות משמעותיות יותר נגדם. עד כה, התקפות ארה"ב לא הרתיעו את החות'ים ואת איראן ביס סוף. אם עד כה גררה ישראל רגליה באשר לפעולות אפשריות ביס סוף, הרי שנוכחות רוסית באזור ושינוי מאזן הכוחות הקרב מחייב את ישראל לפעול במהירות לפני שיהיה מאוחר מדי.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 30.07.2024.